

คำวินิจฉัยของ นายอุระ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๐/๒๕๕๓

วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๓

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณี นายอนันต์ ศวัสตนานนท์ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการ
ทรัพย์สินและหนี้สิน

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายอนันต์ ศวัสตนานนท์ ผู้ถูกร้อง ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๕๒/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์
๒๕๕๐ จึงเป็นข้าราชการการเมืองตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕
มาตรา ๔ (๑๖) และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ พร้อม พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ
นายกรัฐมนตรี ผู้สั่งแต่งตั้ง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๐ (๔)
ดังนั้น จึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
พร้อมเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามที่บัญญัติ
ไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยต้องยื่นในกรณีเข้ารับตำแหน่งภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง

ในกรณีการยื่นเข้ารับตำแหน่ง สำหรับข้าราชการการเมือง ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ (๕) ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ จะถือกำหนด
เป็นวันใดนั้น ตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๓๑๗ ได้บัญญัติให้คณะรัฐมนตรีที่บริหารราชการแผ่นดิน
อยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นคณะรัฐมนตรีตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ฯ นั้นย่อม
หมายถึงว่า โดยหลักแล้วรัฐมนตรีที่มาจากการแต่งตั้งตามรัฐธรรมนูญฉบับเดิมย่อมสิ้นสภาพไป
ตามรัฐธรรมนูญ แต่รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้บัญญัติในบทเฉพาะกาลให้ยังคงความเป็นรัฐมนตรีต่อไป
จึงถือได้ว่าเป็นการดำรงตำแหน่งใหม่ตามรัฐธรรมนูญนี้ ดังนั้น ต้องถือเอาวันที่รัฐธรรมนูญประกาศใช้
คือวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เป็นวันเริ่มต้นการเข้ารับตำแหน่ง ข้าราชการการเมืองตำแหน่ง
ประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕
มาตรา ๔ (๑๖) และมาตรา ๑๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕
ได้บัญญัติเกี่ยวกับการออกจากตำแหน่ง เมื่อนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีผู้สั่งแต่งตั้งออกจากตำแหน่ง

ดังนั้น เมื่อนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีผู้แต่งตั้งได้ออกไปตามรัฐธรรมนูญฉบับเดิม และถือเป็นการดำรงตำแหน่งใหม่ตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ข้าราชการการเมืองดังกล่าวก็ย่อมถือว่าเข้าดำรงตำแหน่งใหม่ตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้เช่นกัน

ในกรณีนี้ต้องถือว่าวันเข้ารับตำแหน่ง คือวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญจะต้องยื่นภายในวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ และต้องยื่นเมื่อพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๐ และต้องยื่นเมื่อพ้นจากตำแหน่งเป็นเวลาหนึ่งปีอีกครั้งหนึ่งภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๑

ปรากฏว่าผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งครบหนึ่งปี สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้ดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อพิสูจน์เจตนาของผู้ถูกร้องในกรณีไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน โดยมีหนังสือแจ้งให้ทราบและให้ชี้แจงข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวรวม ๔ ครั้ง ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ และลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

ผู้ถูกร้องไม่ได้ติดต่อชี้แจงข้อเท็จจริงและไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พร้อมเอกสารประกอบแต่อย่างใดทั้งสิ้น คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณาเรื่องนี้ในคราวประชุมครั้งที่ ๔๗/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ มีมติเป็นเอกฉันท์ว่าผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

ศาลรัฐธรรมนูญได้เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องแสดงความเห็นก่อนการวินิจฉัยชี้ขาดโดยการออกนั่งพิจารณาเพื่อรับฟังคำแถลงจากฝ่ายผู้ร้องและผู้ถูกร้อง โดยฝ่ายผู้ร้องแถลงยืนยันข้อเท็จจริงตามคำร้อง ส่วนผู้ถูกร้องได้ชี้แจงและยื่นเอกสารประกอบคำชี้แจงสรุปความว่า ขณะที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ยังอยู่ระหว่างการไต่บังกับรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ซึ่งไม่มีบทบัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ผู้ถูกร้องเชื่อโดยสุจริตว่า ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งขณะใช้รัฐธรรมนูญฉบับก่อน เมื่อพ้นจากตำแหน่งจึงไม่จำเป็นต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเมื่อได้รับแต่งตั้งแล้วผู้ถูกร้องไม่เคยไปทำงานที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เนื่องจากได้ประกอบธุรกิจและมีถิ่นที่อยู่ในสาธารณรัฐประชาชนจีน ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ผู้ถูกร้องได้รับแต่งตั้งในตำแหน่งดังกล่าวก็เพื่อช่วยประสานงานและช่วยเหลือให้เกิดการลงทุนระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ผู้ถูกร้องเคยได้รับหนังสือเตือนจากสำนักงาน

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ อย่างน้อย ๒ ครั้ง และเคยปรึกษาเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ฯ แล้ว ได้ทราบว่า หากไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน จะดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่ได้ห้าปี ซึ่งผู้ถูกร้องเห็นว่าไม่มีปัญหาแต่อย่างใด และขณะถึงกำหนดเวลาต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ถูกร้องไม่ได้อยู่ในประเทศไทย ผู้ถูกร้องไม่จำเป็นต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ถูกร้องไม่ตั้งใจที่จะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

พิจารณาแล้ว ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับ พันจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งครบหนึ่งปี และเมื่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีหนังสือแจ้งให้ทราบและให้ชี้แจงข้อเท็จจริงถึงสี่ครั้ง ผู้ถูกร้องได้รับหนังสือดังกล่าวแล้ว แต่ก็ไม่ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินแต่อย่างใด ที่อ้างว่าได้ประกอบอาชีพและมีภูมิลำเนาอยู่ในสาธารณรัฐประชาชนจีน จึงไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้นฟังไม่ขึ้นสำหรับข้อที่ผู้ถูกร้องอ้างว่ารับตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญฉบับก่อน จึงไม่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น เห็นว่า ตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ ถือว่าผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒ กำหนดให้ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา ข้ออ้างของผู้ถูกร้องข้อนี้ฟังไม่ขึ้นดูกัน ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติภายในเวลาที่รัฐธรรมนูญกำหนด

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ มาตรา ๒๕๒ ประกอบมาตรา ๒๕๕

นายอูระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

LIRT